

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

Saziv VI

Prolečno zasedanje

Komisija za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj

Sednica br.58/2019

Priština, od 12.02.2019, u 11:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-303

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Sala Berisha Shala, predsednica, Hykmete Bajrami, Lutfi Zharku, Glauk Konjufca, Muharrem Nitaj, Duda Balje i poslanik Salih Zyba.

Odsutni: Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika, Adem Hoxha, drugi zamenik predsednika, Liburn Aliu, Memli Krasniqi i Veton Berisha, članovi.

Pozvan: Valdrin Lluka, ministar Ekonomskog razvoja.

Učesnici: Kreshnik Ymeri – KDI, Moris Hyseni, Arbërore Bernica, Adem Ahmetaj, Shuqeri Musliu i Fidan Spahiu – MZHE, Vatra Qehaja – LVV, Besjana Bajrami – EkonomiaOnline, Enis Reçica – Klan Kosova i Kujtesa Bajrami – Fana – RTV21.

Pomoćno osoblje komisije: Armend Ademaj, Muhamet Morina, Besim Haliti i Veton Raci.

Sednici predsedavala: Sala Berisha-Shala, predsednica komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa održanih sednica od 25 i 29.2.2019;
3. Razmatranje Izveštaja performanse Centralnih javnih preduzeća za 2017god.;
4. Diskusija o nadgledanju sprovođenja zakona;
5. Pod razno.

Predsednica je ustanovila da su ispunjeni uslovi za početak rada komisije i otvorila je sednicu prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda;

Dnevni red je usvojen bez promena.

2. Usvajanje zapisnika sa održanih sednica od 25 i 29.2.2019;

Zapisnici održanih sednica od 25 i 29.01.2019, usvojeni su bez primedbi.

3. Razamtranje Izveštaja performanse Centralnih javnih preduzeća za 2017god. ;

Predsednica - Vlada sa Odlukom br.09/82 od 28.12.2018.god., odobrila je Godišnji izveštaj za 2017.god. o performansi Centralnih javnih preduzeća. Izveštaj je prosleđen Skupštini u 23.01.2019. Izveštaj je deljen poslanicima u 30.01.2019. na osnovi Zakona br.03/L-087 o Javnim preduzećima, Vlada će izveštavati Skupštini na godišnjoj osnovi o njihovoj performansi ovih ovlašćenja i odgovornosti, kao i postizanju postavljenih ciljeva u politikama vlasništva, određenoj u članu 6.1 ovoga zakona. Vlada će obezbediti kvantitativne i održive podatke javnosti i Skupštini o načinu upravljanja Centralnih JP-a u interesu Republike Kosova. Izveštaj sadrži prvi deo gde se uključuju opšte objašnjenje performanse sektora javnih preduzeća, drugi deo obuhvata korporativno upravljanje i treći deo, uključujući performansu svakog centralnog javnog preduzeća odvojeno. Izveštaj je generalno dobro struktuiran, ilustrovan tabelama, dijagramima i statističkim podacima. Na strani 9, predstavljena je finansijska podrška koju obezbeđuje Vlada za javna preduzeća u obliku direktnih subvencija i investicionih jamaca, koji u 2017. godini ta podrška iznosi oko 9,6 miliona evra i oko 5 miliona manje nego u 2016. godini. Šta je preduzela Vlada ili ministarstvo da poboljšaju performansu preduzeća i dalje smanje finansijsku podršku za javna preduzeća? Na stranici 12 prijavili ste zaposlenje u Centralnim javnim preduzećima, gde ste rekli da se broj zaposlenih tokom 2017. godine, u odnosu na 2016. godinu, povećao za 133 radnika. Koji su razlozi za povećanje broja zaposlenih? Da li se to povećanje broja zaposlenih odrazilo na performansu javnih preduzeća? Koja je uloga Jedinice za politiku i monitoring javnih preduzeća u odnosu na lokalna javna preduzeća? Na strani 20, finansijska performansa Telekoma Kosova, rečeno je da tokom 2017, god. završio godinu sa godišnjim gubitkom od 13,9 miliona evra. Zašto se događa ovaj pad u finansijskoj performansi Telekoma Kosova? Šta Vlada preuzima da zaustavi pad i da se okrene pozitivnom trendu? Na strani 24 predstavljeni su izazovi Pošte Kosova. Šta se preuzima od strane Vlade i Javnog Preduzeća u vezi sa tim izazovima? Da li kapitalni projekti utiču na poboljšanje performanse javnih preduzeća?

Hykmete Bajrami –vrlo je nerazumno raspravljati o izveštaju za 2017. godinu kada smo 2019. godine i da nema smisla o tome raspravljati za 2017. god. kada imamo informacije o povećanju broja radnika u javnim preduzećima u 2018. godini, koja rade sa gubitkom. Verujem da je mnogo pravednije odrediti datum u najbržem mogućem roku za izveštavanje za 2018. god. i izveštavati za dve godine. Ovaj izveštaj nema mnogo podataka, ima samo izveštaj o prihodu, troškove, plate itd.

Lutfi Zharku – rekao je da prema zakonu, u roku od 45 dana nakon završetka godine, zvaničnici javnih preduzeća treba da pripreme izveštaj za odbor direktora, koji pada na 15. februar. Predlažem da se ova tačka dnevnog reda obradi u nekoj drugoj sednici i da nam donesu

izveštaj upravljanja za odbor direktora radi razmatranja, a pored toga još i zadovoljavajući izveštaj i detaljni finansijski izveštaj za 2018. god., da bi najmanje imali jedan pregled za prošlu godinu.

Valdrin Lluka, ministar za Ekonomski razvoj- novim zakonom o javnim preduzećima predviđeno je da se izveštavanje vrši svakih 6 meseca u Skupštini i svakih 3 meseca ministru, a ne jednom godišnje kao što je sada. Zatražili da se dodaju javna preduzeća, koja će biti podvrgnuta reviziji i imajući u obzir okolnosti ne verujem da pre meseca juna možemo imati izveštaj za 2018. godinu. Ono što mi možemo da uradimo, je da ne revidirano finansijsko stanje se uradi ranije, ali koliko je pouzdan ne mogu da garantujem. Treba istaći da u 2018 godini, postoje četiri javna preduzeća sa velikim brojem revizija od strane Generalnog revizora. Obično su tri ključne finansijske pozicije koje se pojavljuju u izveštaju, to su prihodi, troškovi kao i sredstva ili imovina preduzeća, u upoređenju sa 2016. godini, u 2018. godini i ako je došlo do povećanja zaposlenosti oko oko 1.3%, preduzeća imaju bolje performanse. U 2016. godini imali smo samo pet preduzeća sa pozitivnim finansijama, dok u 2018. godini imamo deset kompanija koje su pokazale da su samo održive. Postoje pet kompanija koje su poslovale sa gubicima, a to su Telekom, Pošta Kosova, Infracos, Iberlepenac i RKV Anamorava. Subvencije su smanjenje za oko 5 miliona evra. Zabrinjavajuće je smanjenje kapitalnih investicija, gde su uključene i usluge za građane. Mi smo na granici dogovora sa Evropskom bankom za izgradnju i razvoj, koji će nam pomoći u procesu razvoja Telekoma obezbeđujući pristup u zajmu do 25 miliona evra, kao i pripremi terena za mogućnost privatizacije Telekoma. Naš cilj je da se restrukturira i reguliše stanje u Telekomu i onda otvori se mogućnost za privatizaciju. Pošta Kosova nastavlja da se suočava sa istim problemima, nema povećanja broja zaposlenih osim zamene broja zaposlenih i dalje zavisi od zakupnine koju plaća Telekom, mi smo u pregovorima između Pošte i Telekom i oko zakupa. Dakle, ovo je situacija, 10 preduzeća su samo održiva, dok 6 su subvencionisana i stoje veoma loše.

Hykemte Bajrami rekla je da sam zainteresovana da znam ko će uzeti kredit koji se pregovara, Vlada ili Telekom, i zašto treba odluku o privatizaciji Telekoma proslediti u Skupštini da se usvoji, na kojoj osnovi se zasniva ova radnja?

Valdrin Lluka, ministar ekonomskog razvoja, sada počinje procedura restrukturiranja Telekoma. Telekom treba da bude u situaciji da svedoči da će moći da vrati kredit, dakle kredit se daje Telekomu, postoji mogućnost da se zatraži garancija od Vlade Kosova i verujem da se ovo može obezbediti. Što se tiče privatizacije Telekoma tu je zakon o javnim preduzećima koji definiše ovo pitanje.

Glauk Konjufca rekao je da najveći problem što se tiče javnih preduzeća je vladajuća ideologija, jer oni misle da ova preduzeća ne funkcionišu i sada da pokušavaju na nađu rešenje. Loše upravljanje i politizacija javnih preduzeća je njihovo uništenje. Vlada bi trebala da u što kraćem roku trebala ukloniti politički uticaj, da učini bolje planiranje i organizovanje ovih preduzeća na način da se poveća njihova vrednost. Žalosno je kako Pošta Kosova u 2002-2003. godini procenjena je blizu 800 miliona evro i sada njena vrednost je spala negde 6-7 puta manje. Izveštaj javnih preduzeća treba da uključi kako funkcionišu odbori, koliko su funkcionalni, njihova odgovornost da povećaju učinak preduzeća, ko ima ovu odgovornost i gde

zaostaju. Što se tiče kredita, kako je moguće uzeti kredit kada Vlada planira privatizaciju Telekomu, to mu dođe uzeti kredit da bi se produžilo sa platama stranačkim militantima.

Salih Zyba rekao je da pošto govorimo o izveštaju zakašnjenja, mi znamo da vaš izveštaj g. ministre je obavezan da se dogodi na određen datum. Ja mislim da treba da se dostavi izveštaj bez obzira na podatke koje su bile predmet revizije ili ne, dobro je odrediti rok da se dostave izveštaji za obe godine.

Valdrin Lluka, ministar ekonomskog razvoja, hoću da razjasnim što se tiče kredita koji se namerava uzeti, ovaj zajam će imati plan ulaganja koji detaljno obrazložiće njegovo sticanje i ulaganje u investicije koje poboljšava usluge građanima. Ovo će biti veoma transparentno i ovaj kredit će se dati za kapitalne troškove. Što se tiče ne evidentiranih izveštaja možemo vam i ranije dostaviti, ali ne znam koliko mogu biti pouzdani ako nisu revidirani.

Hykmete Bajrami rekla je da kredit koji planirate da uzmete treba da prođe kroz Skupštinu sa 2/3 glasova poslanika. Tražim da se dostavi investicioni plan. Oko instaliranja optičkih vlakana, ima nekoliko institucija koje su ulagale u optička vlakna, kao što je KOSTT-a, i koji su duplirale ove investicije, da li imate informacija oko ovih pitanje i da li možete preduzeti mere da se ne duplirali investicije a pogotovu od strane javnih institucija.

Valdrin Lluka, ministar ekonomskog razvoja, što se tiče optičkih vlakana KOSTT-a ima drugih puteva ulaganja u optička vlakna, sada sa Svetskom bankom imamo investicioni plan u optička vlakna u selima Kosova, koji je odvojen put od ulaganja KOSTT-a u optička vlakna. Svrha je postići pokrivenost na celoj teritoriji Kosova, i od strane državnih institucija nema dupliranja ovih ulaganja. Što se tiče privatnog sektora mi ih ne možemo ograničiti gde oni da ulažu.

Nakon diskusija, Komisija je donela sledeći:

Zaključak

Razmatranje izveštaja performanse centralnih javnih preduzeća za 2017.godinu, koje će se razmatrati nakon što ministarstvo dostavi jednu dodatnu informaciju, gde treba da obuhvati najmanje: zadovoljavajući izveštaj JP-a; izveštaj o upravljanju odbora JP-a finansijski izveštaj JP-a.

4. Diskusija o nadzoru sprovođenja zakona

Predsednica rekla je da tokom 2017-2018.godine, komisija je određena da nadgleda Zakon o električnoj energiji, bila je formirana radna grupa koju je vodio poslanik Dardan Sejdiu, ova radna grupa nije stigla da nadgleda ovaj zakon, poslanik koji vodi ovu grupu zatražio da nastavi rad u nadgledanju ovog zakona. I imamo podršku od NVO-e DPlus, za nagledanje jednog zakona, oni su dali nekoliko predloga ali mi imamo u obzir da su neki predloženi zakoni koji su nedavno proslušani u Skupštini i koji su u fazi izdavanja podzakonskih akata i nemožemo imati precizno nadgledanje ovih akata. Među predlozima je i zakon o uslugama, gde predlažem da se ovaj zakon nadgleda.

Salih Zyba predložio je da nadgleda Zakona o zaštiti potrošača jer je jako aktualan i imamo dostav zahteva od građana.

Zbog nedostataka kvoruma, o ovom pitanju se odlučuje na sledećoj sednici

5. Pod razno Sledeća pitanja

Predsednica je obavestila da 19 i 20 februara, posetiće Kosovo visoka delegacija iz MCC Uashington. Ova poseta proizlazi ako rezultat napretka Kosova u kompaktnom programu od članova odbora MCC-a. Delegacija se sastoji od gđa. Karen Sessions, zamenik Predsednika Kongresa i javnih poslova, kao i g. Jonathan Brooks, lider u Evropi, Aziji, Pacifika i Latinske Amerike, gđa. Michelle Cigaurrista, i gđa. Laura Allen iz MCC. Ovom prilikom dobro je odrediti jednu grupu poslanika iz naše komisije koja će ih sačekati, koje će se održati dana 20.2.2019.godine, u 15:00 časova.

Hykmete Bajrami rekla je da pre nego što se sastanemo sa ekipom Korporacije milenijumski izazov, to je sve do susreta ili informisanja od strane naše jedinice, koja se vodi od Petrit Selimi i da imamo informacije da smo spremniji za sastanaka.

Predlog je podržan od komisije.

Predsednica je obavestila i o zahtevu koji je dostavila kompaniji KIKA koja nije uključena u mrežu, koja proizvodi oko 28 kilovata energije. Mislim da je dobro da izađemo u posetu ZRRE-a, KOSTT-a i navedenom kompanijom i da se u detalje upoznajemo sa problemom jer imamo i ostalih kompanija koje se suočavaju sa takvim problemima.

Hykmete Bajrami rekla je da treba da zatražimo informacije i od Ministarstva ekonomskog razvoja zbog dozvoljenih kvota.

Lutfi Zharku tražio je da prvo imamo jednu profesionalnu analizu za ovo pitanje, a posle da se posetimo ili se sastanemo sa strankama.

Predlog je podržan od komisije.

Sednica je završena u 12:00 časova.

Pripremili: Jedinica za podršku komisije.

Predsednica komisije

Sala BERISHA SHALA